

Ad tertium dicendum quod detinere homines ad horam ab aliquo opere illicito statim perpetrando cuilibet licet: sicut cum aliquis detinet aliquem ne se precipitet: vel ne alium feriat. sicut simpliciter aliquem includere vel ligare: ad eum solum pertinet quod habet disponere vel de actibus et vita alterius: quod per se in peccatis non solum a male faciendis: sed et a bonis agendis

Ad quartum sic procedit.

Ut quod peccatum non aggravatur ex hoc quod per dicitur iniurie inferuntur in personas aliis coniunctas. Huiusmodi. n. iniurie. habent rationem peccati. puta non cum eum alicui inferuntur et voluntate: sed magis est hoc bonis voluntate malum quod in propria persona inferuntur quod inferuntur in persona coniuncta. et iniuria illata in persona coniuncta est minor. **S**ed in sacra scriptura precipue reprehenduntur quod pupillis et viduis iniurias inferunt. unde dicitur **Eccl. 35.** Non despiciet preces pupillae: nec viduam si effundat loquela gemitus: sed vidua et pupillus non sunt persone aliis coniuncte. **U**t ex hoc quod inferuntur iniuria personis coniunctis non aggravatur peccatum. **S**ed Persona coniuncta habet propria voluntate sic et principalis persona. potest. n. aliqd esse voluntarium quod est voluntate principalis persone: ut per adulterio quod placet uxori et displicet viro: sed huiusmodi iniurie habent rationem peccati. puta consistunt in voluntaria commutatione. **U**t huiusmodi iniurie minus habent de ratione peccati. **S**ed est quod dicitur: **Deut. 28.** ad quamdam exaggerationem dicitur. **S**ily tui et filie tue tradentur alteri populo videtur oculis tuis. **R**atione dicitur quod quodammodo aliqd iniuria in partes reducat ceteris paribus: tanto gravius est peccatum: et inde est quod gravius est peccatum si aliis peccat in principem quam persona parata: quod reducat in iniuriam totius multitudinis: ut si dicitur est. cum autem inferuntur iniuria in aliquam personam coniunctam alteri quod illa iniuria pertinet ad duas personas et ideo ceteris paribus ex hoc ipso aggravatur peccatum. per tamen contingit quod secundum aliquas circumstantias sit gravius peccatum quod sit in persona nulli coniuncta: si propter dignitatem persone: vel propter magnitudinem nocumetum. **A**d primum ergo dicitur quod iniuria illata in persona coniuncta: minus est nociva persone cui coniungitur quam si in ipsa immediate inferretur: et ex hac parte est minus peccatum. sed hoc totum quod pertinet ad iniuriam persone cui coniungitur superaddit peccatum quod aliis incurrit ex eo quod aliam personam se ledit. **A**d secundum dicitur quod iniurie illate in viduas et pupillos magis exaggerantur quod magis opponuntur misericordie: tamen quod habet nocumetum personis in fictum est eis gravius: quod non habet relevantes. **A**d tertium dicitur quod per hoc quod uxores voluntarie consentit in adulterium minoratur quidem

peccatum et iniuria ex parte ipsius mulieris. gravius. n. est si adulter violenter eam opprimeret. si tamen propter hoc tollit iniuria ex parte viri: quod uxores non habent potestatem sui corporis: sed viri ut dicitur in **1. Cor. 7.** et eadem ratio est in filiabus. **D**e adulterio tamen quod non solum iniusticie: sed etiam castitatis opponitur: erit locus. i. agendi in tractu de continentia.

Inde de fide

Drandum est de peccatis iniusticie operis positus per quod inferuntur nocumetum primo in rebus. scilicet de furto et rapina. **E**t circa hoc generaliter novem. per utrum naturalis sit hominis possessio exteriorum rerum. 2. utrum licitum sit quod aliquis possideat quod propria. 3. utrum furtum sit occultum accessio rei aliene. 4. utrum rapina sit peccatum differens a furto. 5. utrum omne furtum sit peccatum. 6. utrum furtum sit peccatum mortale. 7. utrum liceat furari in necessitate. 8. utrum omnis rapina sit peccatum mortale. 9. utrum rapina sit gravius peccatum quam furtum.

Ad primum sic procedit.

Ut quod non sit naturalis hominis possessio exteriorum rerum. **N**ullus. n. dicitur sibi attribui quod dei est. sed omnium omnium creaturarum est proprie dei: sed illud habet. **D**omi est terra. et non est naturalis hominis rerum possessio exteriorum. **B**asilii exponens verbum divinitus dicitur **Luc. 12.** Congregabo omnia que nata sunt mihi et bona mea. dicitur. **D**ic mihi quod tua unde ea sumes in vita tulisti. sed illa quod homo possidet naturaliter potest aliis conveniret aliquid dicitur esse sua. **U**t homo non possidet naturaliter exteriora bona. **S**ed **Ambrosius** dicit in li. de trinitate. omnis nomen est potestatis: sed homo non habet potestatem super res exteriores. nihil. n. potest circa eam naturam immutare. **U**t possessio exteriorum rerum non est hominis naturalis. **S**ed est quod dicitur in **ps.** Omnia subiecisti sub pedibus eius. scilicet hominis. **U**t dicitur quod res exteriorum potest dupliciter considerari. uno modo quantum ad eam naturam quod non subiacet humani potestati: sed solum divine: cui omnia ad nutum obediunt. alio modo quantum ad usum ipsius rei. et sic habet homo naturale dominium exteriorum rerum: quod per rationem et voluntatem potest uti rebus exterioribus ad suam utilitatem quod propter se facti. scilicet. n. imperfectiora sunt perfectiora: ut si hitum est: et ex hac ratione probatur in propositis. quod possessio rerum exteriorum est hominis naturalis. hoc autem naturale dominium super ceteras creaturas quod competeat homini secundum rationem in qua imago dei consistit manifestat in ipsa hominis creatore. **S**ed in ps. ubi dicitur. **F**aciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram et prestat piscibus maris. et cetera. **A**d primum ergo dicitur

q̄bens h̄z p̄ncipale d̄n̄ium oīum rez: z ipe
fm suā puidētīā ordinavit quasdam res ad
corpale hoīs sustēratōez: z p̄p̄t h̄ hō hēt nā
le rez d̄n̄iuz q̄tū ad ptātē vtē dī ihs. ¶ Ad
secūduz dō q̄ dīues ille reb̄ hē dīf ex h̄ q̄ pu
tabat exteriora bona eē p̄ncipalr sua q̄i nō
accepisset ea ab alio. s. a deo. Ad tertiu dō
q̄ illa rō p̄cedit de d̄n̄io exterior rez q̄trum
ad nās ipsaz: qd̄ qdē d̄n̄ium soli deo uenit
vt dictum est.

Ad secundum sic pro

cedit. ¶ q̄ nō liceat alicui rē aliquā q̄i p̄p̄
am possidere. De. n. qd̄ ē d̄ ius nāle ē illi
tū: s̄ fm ius nāle oīa sūt cōia: cui qd̄ cōita
ti d̄n̄iat p̄petas possessionū. ḡ illicitū ē cui
bet hōi approp̄are sibi aliquā rē exteriores.

¶ S. Basili^o dicit exponēs p̄dictū v̄bū diui
tis. Sic q̄ p̄ueniēs ad spectacula p̄hiberet
adueniēs approp̄ando sibi qd̄ ad cōez vsū
ordiat: silēs s̄ diuites q̄ cōia q̄ p̄occupauē
rūt estimant sua eē. s̄ illicitū esset p̄cludere
viam alyz ad potiēdū cōib^o bonis. ḡ illicitū
ē approp̄are sibi aliquā rē cōem. ¶ Amb^o
dic. z h̄ i decre di. 4. 7. c. Sic h̄. Proprium
nemo dicat qd̄ ē cōe. appellat aut cōes res
extiores: sicut p̄z ex his que p̄mittit. ḡ v̄ illi
cū ē q̄ aligs approp̄et sibi aliquā rē exti
orē. ¶ S. 3° ē qd̄ Aug^o dicit i li. de heresibus.

¶ Apl̄ci dicit q̄ se h̄ noīe arrogātissime voca
uerūt eo q̄ in suā cōionē nō acciperēt vten
tes iugibus z res p̄pas possidētes: q̄les h̄z
catholica eccl̄a z monachos z clericos pluri
mos. s̄ iō isti heretici sūt q̄ se ab eccl̄a sepa
rātē nullā sp̄e putāt eos h̄re q̄ vtū h̄is reb^o
q̄b^o ipsi carēt. ē q̄ erroneū dicere q̄ nō lice
at hōi p̄pa possidere. ¶ R^o dicit dū q̄ circa
rē extiore duo cōpetūt hōi q̄rū vnum est
ptās pcurādī z dispēsandi. z q̄tū ad h̄ licitū
ē q̄ hō p̄p̄ia possideat: z ē ēt necessariū ad
humanā vitā. p̄p̄t tria. p̄ qdē ga magis solli
cit^o ē vnusq̄sq̄ ad pcurādū aliqd̄ qd̄ sibi soli
cōpetit q̄ id qd̄ ē cōe oīum v̄l mltroz: quia
vnusq̄sq̄ laborē fugiēs relinqt alteri id qd̄
ptinet ad cōe: sicut accidit in mltitudine mi
nistroz. alio^o q̄ ordinati res h̄ane tractāt
si singulis imineat p̄ha cura alic^o rei pcuran
de. eēt at vsus si gliber id̄ distincte qliber p
curaret. 3° q̄ p̄ hoc magl pacific^o stat^o hoīuz
confual oī vnusq̄sq̄ re sua cōtēt^o ē. v̄ vide
mus q̄ inf eos q̄ cōiter z ex id̄iuiso aliquid
possidēt frequēt^o iurgia oriūf. aliud v̄o qd̄
cōpetit hōi circa res extiores ē vsus ip̄arus

z q̄tū ad hoc nō d̄z hō h̄ere res extiores vt
p̄p̄as: sed vt cōes: vt. s. de facili aliquis eas
coicet in necessitates alioz. v̄n apl̄s dicit. h̄
ad Abimot. vlt. Diuitib^o hui^o sc̄i p̄cipe faci
le tribuere cōicare. ¶ Ad p̄mūz ḡ dō q̄ cōi
tas rez attribuit iuri nāli: non q̄ ius nāle dī
ctet oīa eē possidēda cōiter: z nihil eē q̄si p̄
p̄riū possidēdū: sed q̄ fm ius nāle nō ē dīstī
ctio possessionū s̄z magis fm humanū ordi
ctū: qd̄ ptinet ad ius positiuū: vt s̄ dictū est.
v̄n p̄p̄ietas possessionū nō ē d̄ ius nāle: sed
iuri nāli supaddit p̄ adinuētōem rōis h̄sa
ne. ¶ Ad secūduz dicit dū q̄ ille q̄ p̄ueniēs
ad spectacula si p̄pararet alyz viā nō illicite
agēt: s̄z ex hoc illicite agit q̄ alios p̄hibet. z
s̄i dīues nō illicite agit si p̄occupās posses
sionē rei q̄a p̄ncipio erat cōis alyz cōicat.
peccat aut si alyos ab vsu illi^o rei id̄ discrete p̄
hibeat. v̄n Basili^o ibidē dicit. Cur tu abūdas
ille v̄o mēdicat nisi vt tu bona dispensatōis
merita p̄sequaris: ille v̄o patiētīe p̄mys co
ronef. ¶ Ad tertiu dō q̄ cū dicit Amb^o ne
mo p̄p̄riū dicat qd̄ ē cōe: loq̄ de p̄p̄etate q̄
tū ad vsū. vnde subdit: plus q̄z sufficeret sum
p̄riū violētē obtētū ē.

Ad tertium sic procé

dif. ¶ q̄ nō sit de rōne furti occulte accipe
rē alienā. ¶ Illud. n. qd̄ dimiuit pctm nō v̄
ad rōem pcti ptinere: s̄z in occulto peccare
ptinet ad dimiūtōem pcti sicut econtrario
ad exaggerādū pctm quorūdā d̄r̄ 3sa. 3° Pec
catū suū q̄i sodoma p̄dicauerūt nec abscode
runt. ḡ nō ē d̄ rōe furti occulta acceptio rei
aliene. ¶ S. Amb^o dicit: z h̄ i decre. di. 4. 7.
¶ Din^o ē crimis hēnti tollere q̄ cū possis z
abūdas indigētib^o denegare. ḡ sicut furtū cō
sistit in acceptōe rei aliene: ita z i detētione
ip̄ius. ¶ S. Dō pōt furtim ab alio accipe ēt
qd̄ suū ē: puta rē quā apud aliū deposuit: v̄l
que ē ab eo iniuste ablata. nō ē ḡ de rōe fur
ti q̄ sit occulta acceptio rei aliene. ¶ S. 3°
ē qd̄ 3sido dicit i li. ethimot. Sur a furuo di
ctus ē. i. a fuscō. nā noctis vtū tpe ¶ R^o dicit
dūz q̄ ad rōem furti tria occurrūt: q̄rū p̄mūz
duenit sibi s̄z qd̄ d̄n̄iat iusticie q̄ vniciq̄z tri
buit qd̄ suū ē. z ex h̄ cōpetit ei q̄ vsurpat alie
nū. sc̄dm v̄o ptinet ad rōem furti put dīstī
guif a pctis q̄ s̄ 3 p̄sonā: sicut ab homicidio
z adulterio. z fm hoc cōpetit furto q̄ sit cir
ca rē possessā. sigs. n. accipiat id qd̄ ē alter^o
nō q̄i possessio s̄z q̄i ps: sicut si ap̄uter mēbz
v̄l sicut p̄sona iuncta vt si auferat filiam vel

Voxe n̄ h̄z p̄p̄e rōez furti. **T**ertia d̄ria ē que complet rationem furti vt .s. occulte vsur p̄f alienū: r̄ fm̄ hoc p̄p̄a rō furti est vt sit oc culta acceptio rei aliene. **A**d p̄mū ḡ d̄d̄ q̄ occultatio q̄n̄q̄z q̄d̄ ē cā p̄cti: puta cū quis vtiſ occultatōe ad peccādū: sicut accidit in fraude r̄ dolo: r̄ hoc mō nō diminiuit s̄z cōsti tuit sp̄m̄ p̄cti: r̄ ita ē in furto. alio° occulta tio ē simplex circūstantia p̄cti: r̄ sic diminu it p̄ctū: tū q̄z signū vecundie ē: tum q̄z tollit scādālū. **A**d secūdū d̄d̄ q̄ detinere id q̄d̄ alteri debet eandē rōem nocumēti h̄z cū ac ceptōe iniusta. r̄ ideo sub iniusta acceptōe intelligit etiā iniusta detētio. **A**d tertium d̄d̄ q̄ nihil p̄hibet id q̄d̄ ē simplr q̄d̄ depo sitū vniū fm̄ quid eē alterius: sicut res de/ posita ē simplr q̄d̄ d̄ponēt: s̄z ē et ap̄d̄ quez deponit q̄tū ad custodiā: r̄ id q̄d̄ ē p̄ rapinā ablatū ē rapiētis n̄ simplr: s̄z q̄tū ad d̄tēd̄ez

Ad quartum sic pro cedit. **E**t q̄ furtū r̄ rapina nō sint p̄ctā d̄ria specie. **F**urtū. n. r̄ rapina differūt fm̄ occul tū r̄ manifestū. furtū. n. iportat occultā ac ceptōem: rapina vō violētā r̄ manifestā. sed i alyz generib⁹ p̄ctōz occultū r̄ manifestū nō diuersificāt sp̄m̄. ḡ furtū r̄ rapina nō s̄t pec cata specie diuersa. **S**ed d̄ d̄oralia recipiūt sp̄m̄ a sine: vt s̄ d̄ictū est. sed furtū r̄ rapina ordinant ad eūdē finē. s̄ ad h̄ndū aliena. ḡ n̄ differūt specie. **S**ic rapit mulier ad d̄lectādū. vñ r̄ 3̄si doz d̄ict i li. ethimol. q̄ raptor d̄r corruptoz r̄ rapta d̄r corrupta. s̄z rapt⁹ d̄r siue mulr au ferat publice siue occulte. ḡ r̄ res possessa ra pi d̄r siue occulte siue publice rapiat. ḡ n̄ dif ferūt furtū r̄ rapina. **S**ed 3̄ est q̄ p̄hs in 5° ethi. distinguit furtū a rapina: ponens fur tū occultū: rapinā vō violētā. **R**⁹ d̄d̄ q̄ fur tū r̄ rapinā sūt vitia iusticie opposita in q̄tū aligs alteri facit iniustū. nullus aut̄ patit in iustū volēs: vt p̄bat in 5° ethi. r̄ id furtū r̄ ra pina ex h̄ h̄nt rōem p̄cti q̄ acceptio ē inuo lūtaria ex p̄te ei⁹ cui aliqd̄ subtrahit. inuolū tariū at̄ duplr d̄r. s̄. p̄i grantiā r̄ violentiā: vt b̄r in 3° ethi. r̄ id aliam rōem peccati h̄t ra pia r̄ aliā furtū. r̄ p̄p̄ h̄ differūt specie. **A**d p̄mūz ḡ d̄d̄ q̄ i alyz generib⁹ p̄ctōz non at tēdit rō peccati ex aliq̄ inuolūtario sicut at tendit i p̄ctis oppositis iusticie. r̄ id vbi oc currit d̄rsa rō inuolūtary est d̄rsa sp̄s p̄cti. **A**d scōz d̄d̄ q̄ finis remotus rapine r̄ furti idē ē: s̄z h̄ nō sufficit ad idēitatē sp̄i. q̄z ē di

uerſitas i simib⁹ primis raptor. n. vlt p̄ p̄p̄iā ptātē obtinē: fur vō p̄ astutiā. **A**d tertiu⁹ dicendū q̄ rapt⁹ mulierī n̄ p̄t eē occult⁹ ex p̄te mulieris q̄ rapit: r̄ id ē si sit occultus ex p̄te alioz q̄b⁹ rapit: adhuc remanet rō rapie ex p̄te mulieris cui violētia infertur.

Ad quintum sic pro

cedit. **E**t q̄ furtū nō sp̄ sit p̄ctū. **N**ulluz. n. p̄ctū cadit sub p̄cepto diuino. d̄r. n. **E**ccl. 15° **N**emini mādauit ip̄ie agē. s̄z d̄s inenit p̄ce pisse furtū. d̄r. n. **A**ro. 12° **F**ecerūt filij isrl̄ sic p̄ceptat d̄ns moysi: r̄ expoliauerūt egyptios ḡ furtū nō sp̄ ē p̄ctū. **I**lle q̄ inenit rez nō suā si eā accipiat v̄r furtū cōmittē: q̄z ac cipit rē alienā. s̄z h̄ v̄r eē licitū fm̄ nālē egta tē vt iuriste dicūt. ḡ v̄r q̄ furtū nō sp̄ sit p̄ctū. **I**lle q̄ accipit rē suā nō v̄r peccare cū nō agat 3̄ iusticia cuius egtatē nō tollit. sed furtū cōmittit etiā si aliq̄s rē suā occulte ac cipiat ab altero detentā uel custoditaz. ḡ v̄r q̄ furtū non sp̄ sit p̄ctū. **S**z 3̄ ē q̄d̄ d̄icit **E**xo. 20. **N**on furtū facies. **I**nde d̄d̄ q̄ si aliq̄s cōsideret furti rōem: duas rōes p̄cti i eo inueniet. p̄ q̄d̄ p̄p̄t d̄uetatē ad iusticias q̄ reddit unicuiq̄z q̄d̄ suū ē. r̄ sic furtū iustie opponit in q̄tū furtū ē acceptio rei alie ne. 2° rōne doli siue fraudis quā fur cōmit tit occulte: r̄ q̄n̄ ex insidijs rē alienā vsurpā do. vñ manifestū ē q̄ oē furtū ē p̄ctū. **A**d p̄mūz ḡ d̄d̄ q̄ accipere rē alienā vel occulte v̄r manifeste auctoritate iudicis h̄ decernētis nō ē furtū. q̄z iā sit sibi debitū p̄ h̄ q̄ finalr sibi ē adiudicatū. vñ mltō min⁹ furtū fuit q̄ filij isrl̄ tulerūt spolia egyptioz de p̄cepto d̄ni h̄ decernētis p̄ afflictoibus q̄bus egypty eos sine cā affluerūt. r̄ id signanē d̄icit **S**ap. 10. **I**usti tulerūt spolia ip̄ioz. **A**d se cundū d̄d̄ q̄ circa res inuētās ē distinguen dū. q̄dam. n. sunt q̄ nunq̄z fuerūt i bonis ali cuius: sicut lapilli r̄ gēme q̄ inueniunt i litore maris: r̄ talia occupati cecidunt. r̄ eadez rō ē d̄ thesauris antiq̄ tpe sub terra occulta tis q̄z nō est aliq̄s possessor nisi q̄ fm̄ leges ciuiles tenet inuētōz dare medietatez d̄no agri si in alieno agro inuenit: p̄p̄ q̄d̄ i para bola euangely d̄r **M**atth. 12. de inuētōze the sauri absconditi i agro q̄ emit agr⁹ q̄i vt h̄ret ius possedēdi totū thesaur⁹. q̄dā vō res inuen te fuerūt de p̄p̄inā in alic⁹ bonis. r̄ tunc sigs eas accipiat nō aīo retinēdi s̄z aīo restituēdi d̄no q̄ eas p̄ d̄relictū nō h̄z nō cōmittit furtū r̄ s̄l̄r p̄ d̄relictis h̄eant: r̄ h̄ credat inuētōz

l3 sibi eas retineat. nō cōmittit furtū: al3 at cōmittit pctū furti. vñ Aug^o dicit in qdam omel. 2. h^o. 14. q. 5. Si qd inuenisti 7 nō red didisti rapuisti. Ad tertiu dicitur qd ille q furtim accipit rē suā apd aliū depositā gūat depositariū: qz tenet ad restituēdū eā l' ad oī dēdū se eē innoxii. vñ manifestū ē qz peccat 7 tenet ad relenādū gūamē depositarij. qui vō furtim accipit rem suā apud aliū iniuste detētā peccat qdem nō qz grauet eū q deti ner: 7 iō nō tenet ad restituēdū aliqd vl' ad recōpēsandū: sed peccat 5 cōem iusticiā dū ipse sibi v'sturpat sue rei iudiciū iuris ordine p'termisso: 7 iō tenet vō satisfacē 7 dare opā ut scādalu p'xiōz si ide exortū fuerit sedet.

Ad sextum sic proce

ditur. **U**t q furtū nō sit pctū mortale. D^r .n. puer. 6. Nō grādis ē culpe cū qs furatus fuerit: s3 oē pctū mortale ē grādis culpe. g furtū nō ē pctū mortale. **P**. Peccato mor tali mortis pena debet: s3 p furto nō infligi tur i lege pena mortis: s3 solū pena dāni: fm illud Exo. 22°. Sigs furat^o fuerit boues aut oues: qnq3 boues p vno boue restituet: 7 qtu or oues p vna oue. g furtū nō ē pctū morta le. **S**. Furtū pt cōmitti i pnis reb^o sic 7 i ma gnis: s3 icōueniēs v^o q p furto alie^o pue rei: puta vni^o ac^o vl' vni^o pēne aliqs puniat moz te etna. g furtū nō ē pctū mortale. **S**ed 5 ē q nullus dānat s3 dīnū iudiciū nisi p pctō mortali: dēnat at aliqs p furto: s3 illō Zach. 5°. Hec ē maledictio q egredit sup fa ciē oīs frē: qz oīs fur sic ibi scriptū ē iudica bis. g furtū ē pctū mortale. **P**. dicendū q sic s bitū ē: pctū mortale ē qd 3ia^o cari tati fm quā ē spūalis aie vita. caritas at ois sit qdē pncipalr i dilectōe dei. sedario 7o i dilectōe p'xiū ad quā p'inet vt p'xiō bonuz velim^o 7 opemur. p furtū aut hō isert nocu mētū p'xiō i suis reb^o. 7 si passz hoies sibi in uicē furarēf: p'iet hūana societas. vñ furtū tanq3 dūū caritati ē pctū mortale. **A**d p'xi muz g od q furtū nō d^r eē grādis culpe du plici rōe p qdē p'pē necitate iducētē ad fir randū q diminuit vl' totalr tollit clpā: vt. i. patebit. vñ subdit: furat^o. n. vt esuriētē i pleat aiam. alio^o d^r furtū nō eē grādis culpe p cō patōem ad reatū a dultery qd punif morte. vñ subdit d fure q dephētus reddet septu plū. q at aduiter ē: pdet aiaz suā. **A**d secū dum dicitur qz pene pntis vite magis sē me dicinales qz retributiue. retributio .n. reser

uat dīno iudicio: qd ē fm vitate i peccātes. 7 iō fm iudiciū pntis vite non p qlibet pctō mortali infligit pena mortis: s3 solū p illis q inferūt irrepabile nocumētū: vl' etiā p illis q hnt aliqū horribilē deformitatē: 7 ideo p furto qd irrepabile dānū infert nō infligit fm pntis iudiciū pena mortis nisi vl' furtū ag gūet p aliquā gūē circūstātiā: sic p3 de sacri legio qd ē furtū rei sacre: 7 de peculatu qd ē furtū rei cōis: vt p3 p Aug. sup Job. 7 de pla gio qd ē furtū hōis p quo qs morte punif: vt p3 Exo. 22°. **A**d tertiu dō q illud qd mo dicū ē rō apphendit qd nihil: 7 iō i his q mi nima sūt hō nō reputat sibi nocumētū infer ri: 7 ille q accipit pōt psumē h nō eē 5 volū tatē ei^o cui^o ē res: 7 p'tato sigs furtiue huius modi res mīmas accipiat pōt excusari a pec cato mortali: si tñ h3 alium furādū 7 inferēdi nocumētū p'xiō ēt in talib^o mīmis pōt eē pec catū mortale: sic 7 in solo cogitatu p'pēsuz.

Ad septimum sic pro

cedit. **U**t q nō liceat alicui furari p'pē ne cessitate. **N**ō. n. iponif pnia nisi peccāti. sed eē d furti d^r. Sigs p necitate famis aut n ditatis furat^o fuerit cibaria vestē vl' pec^o: pe niteat ebdomadas tres. g nō licet furari p'pē necitate. **P**. Phs dicit i. 2. etbi. q qdam dse stiz noiata uoluta sūt cū malicia inf q po nit furtū. s3 illō qd ē fm se malū nō pōt p'pē aliqū bonū finē bonū fieri. g nō pōt aliqs licite furari vt necitati sue subueniat. **P**. hō d3 diligē p'xiū sic seipm. s3 nō licet fu rari ad h q aliqs p etynā p'xiō subueniat: vt Aug^o dicit in li. 5. mēdaciū. g nō licet fura ri ad subueniēdū p'pē necitati. **S**3 otra ē q in necitate sūt oia cōia: 7 ira nō v^o eē pec catū si aliqs rē alteri^o accipiat p'pē necitatez sibi factā cōem. **P**. dicitur q ea q sūt iu ris hūani nō pnt derogare iuri nālī vel iuri dīno. s3 at nālē ordinē ex dīna puidētia in stitūtū res iseriores sūt ordinate ad h q ex his subueniat hōiuz necitati: 7 iō p rez di uisionē 7 appropatōez ex iure hūano pcedē tē nō ipedit qn hōis necitati sit subuenien dū ex hūmāno reb^o: 7 iō res q3 aliq supabū dant hnt: ex nālī iure debēt paupez sustenta tōi. vñ Amb^o dicit: 7 h^o i decreti di. 4. 7. **F**uri entū panis ē quē tu detines: nudoz idumē tū ē qd tu recludis: miseroz redēptio 7 abso lutio ē pecunia quā tu i tra defodis. s3 quia ml' ti sūt necitate patietes 7 nō pōt ex eadē re omnibus subueniri: committitur arbitrio

omniscuiusq; dispensatio ppriaz rez: vt ex eis subueniat necessitate patit' ib'. si tñ adeo sit euidēs et vrgēs necitas vt manifestū sit in stanti necitati de reb' occurrētib' eē subue niēdū: puta cū iminet p'one piculū et aliter subueniri nō pōt: tūc licite pōt aliqs ex reb' alienis sine necitati subuenire: siue manife ste siue occulte sublatis: nec h' ppe hēt rōez furti vel rapine. Ad p'mū g' dō q' decretal' illa loq' i casu i q' nō ē vrgēs necitas. Ad secundū dō q' vti re aliena occulte accepta i casu necitatis extreme nō hz rōem furti p' prie loquēdo: qz p' t. lē necessitate efficiē su um id qd aliqs accipit ad sustētādā ppriaz vitā. Ad tertiu dō q' in casu sitis necessi tatis etiā pōt aliqs occulte rē alienā accipe vt subueniat primo sicut indigēti.

Ad octauum sic pro

cedit. **U**r q' rapina possit fieri sine peccato **P**reda. n. p' violētiā accipit: qd v' ad rōem rapine p'tinere fm p'dicta: s'z p'dam accipere ab hostib' licitū ē. dicit. n. **A**mb' in li. de p'iar chis. Lū p'da fuerit i p'tate victoris: decz mi litarē disciplinā vt regi fuerit oīa. s. ad distri buēdū. g' rapina in aliq' casu ē licita. **S**. Li citū ē auferre ab aliq' id qd nō ē ei'. s'z res q's infideles hnt nō sūt eoz. dicit. n. **A**ug' i epla ad **V**incētū donatistā. **R**es falso appella tis v'ras q's nec iuste possideris: et fm leges t'renoz regū amittere iussi estis. g' v' q' ab infidelib' aliquis licite rape possit. **S**. Ter rarū pncipes multa a suis subditis violēter extorquet: qd v' ad rōem rapine p'tinē. g'ue aut v' dicere q' in hoc peccēt: qz sic fere oēs pncipes dānarent. g' rapina i aliquo casu ē licita. **S**ed ē est q' de quolibz licite acce pto pōt fieri deo sacrificiū vel oblatio: nō at pōt fieri de rapina: fm illd' **I**sai. 61°. **E**go do min' diligēs iudiciū et odio h'ns rapinā i ho locaustū. g' p' rapinā aliqd accipe nō ē licitū **S**ed dō q' rapia q'dā violētiā et coactōem ipostat p' quā i iusticiā alicui auferē qd suū ē. in societate at hoīuz nullus hz coactōem nisi p' publicā p'tatē. et iō q'cumq' p' violētiā aliqd alteri auferit si sit p'uata p'ona nō v'ēs publica p'tate illicite agit et rapinā cōmittit: sicut p'z i latronib'. pncipib' ho p'tas publi ca cōmittit ad h' q' sint iusticie custodes: et iō nō licet eis violētiā et coactōe vti nisi fm iusticie tenorē. et h' v' h' hostes pugnādo: v' h' cines malefactores puniēdo. et qd p' talem violētiā auferē nō hz rōez rapine: cū non sit

i iusticiā. si vō i iusticiā aliqui p' publicā po testatē violēter abstulerit res alioz: illicite agunt et rapinā cōmittūt et ad restitutōem te nenf. **A**d p'muz g' dō q' circa p'daz distin guēdū ē: q' si illi q' depredant hostes hēant bellū iustū: ea q' p' violētiā i bello acgrūt eo rū efficiunt: et hoc nō hz rōem rapine. vnde nec ad restitutōem tenētur: q'uis possint in acceptōe p'de iustū bellū hēntes peccare p' cupiditatē et p'uaa itēdoe: si. s. non ppē iusti ciā s'z ppē p'dam pncipal'r pugnent. dicit. n. **A**ug' in li. de v'bis dñi: q' ppter p'dā militare pctū ē. si vō illi q' p'dā accipiūt hēant bellum iustū: rapinā cōmittūt et ad restitutōez tenen tur. **A**d secundū dicendū q' intātū aliq' infideles res suas iniuste possidēt inq'tū eal fm leges terrenoz pncipū amittē iussi sūt. et iō ab eis pnt p' violētiā subtrahi n' puata au ctrozitate s'z publica. **A**d tertiu dō q' si pncipes a subditis extigāt qd eis s'z iusticiā de be' ppē bonū cōe cōseruādū: et si violentia adhibeat nō ē rapina. si vō aliq' pncipes ide bita extorqueāt p' violētiā rapina ē sicut et latrocinū. vñ dicit **A**ug' i 4° de ciui. di. **R**e mota iusticia qd sūt regna nisi magna latro cinia: qz et latrocinia qd sūt nisi pua regna: et **E**zech. 22°. dñ. **P**rinceps ei' in medio ei' q' lupi rapiētes p'dā. vñ et ad restitutōem te nenf sicut et latrones: et tanto g'ui' peccāt q' latrones: q'to piculosius et cōius i publicā iusticiā agūt et custodes sūt positi.

Ad nonum sic proce

dit. **U**r q' furtū sit g'ui' pctū q' rapina. **F**ur tū. n. sup acceptōem rei aliene hz adiunctaz fraudē et dolū: qd nō ē in rapina: sed frans et dolus de se hnt rōem pcti: vt s' hntū ē. g' fur tū ē g'uius pctū q' rapina. **S**. **V**erecun dia ē timor de turpi actu: vt dñ in 3° etbi. s'z magis vecundant hoies de furto q' de rapi na. g' furtū ē turpi q' rapina. **S**. **Q**uanto aliqd pctū plib' nocet tāto g'ui' eē v' s'z per furtū pōt nocumētū inferri et magnis et par tuis: p' rapinā aut solū ipotētib' qbus pōt vi olētiā inferri. g' g'ui' v' eē pctū furti q' rapie **S**z ē q' fm leges g'uius puniē rapina q' furtū. **R**ūdeo dō q' rapina et furtū ha bēt rōem pcti sic s' dictū ē. ppē inuolūtariū qd ē ex pte ei' cui aliqd auferit: ita tñ q' i fur ro ē inuolūtariū p' ignorātiā: in rapina aut ē inuolūtariū p' violētiā. magis ē aut aliqd in uolūtariū p' violētiā q' p' ignorātiā: qz violē tiā directi' opponit volūtati q' ignorātiā: et

... de ...
Ende vide
 ...
Ad secun
 ...
Ad p'mū sic pro
 ...
Ad secun
 ...

io rapina e gratia pccm qd furtu. e r alia ro qz p rapina no solu inferat alicui danu i reb sed et vgt i quada persone ignominia siue iniuria: r h pponderat fraudi vel dolo q pri net ad furtu. vñ pz responsio ad pmu. Ad secundu dō q hoies sensibilibus inheretes magis gloriat d vtute exteriori q manifesta tur i rapina qz de vtute interiori q tollit per pccm. r io min vccudant de rapina qz d fur to. Ad tertiu dicendū q lz i plibus pos sit noceri p furtu qz p rapina: tñ qtuora no cumeta pnt inferri p rapina qz p furtu. vnde et ex b rapina e detestabilior.

Quinde cōside

rādū ē d vitys oppositis cō mutatiue iusticie q consistunt i vbis in qb ledit primus. Et p de his q pntet ad iudiciū. 2o de nocumētis vbor q sūt extra iudiciū. Circa pmū gnqz cōsiderāda occur rūt. p qdē de iusticia iudicis i iudicando. 2o de iniusticia accusatoris i accusādo. 3o de iniusticia ex pre rei i sua defēsiōe. 4o de iniusticia testis in testificādo. 5o de iu sticia aduocati i patrocinādo. Circa pmū qritur qtuor. p utz aliq possit iuste iudica re eū q nō ē sibi subdit. 2o utz liceat iudi ci iudicare v vitatē quā nouit ppe ea q sibi pponunt. 3o utz iudex possit aliquem iuste cōdēnare nō accusatū. 4o utz licite possit penā relaxare.

Ad primum sic pro

cedit. Uidet q aliquis possit iuste iudicare eū q nō ē sibi subdit. Dr. n. Daniel. 13. q Da niel seniores de falso testimonio cōuictos suo iudicio cōdēnauit: sed illi seniores n̄ erāt subditi Daniel: gnūmo ipi erāt indices pple q aliqz pōt licite iudicare sibi nō subdituz. Xps nō erat alic hois subdit: gnūmo ipe erat rex regū r dñs dñantiū. sz ipe exhi buit se iudicio hois. q vñ q aliqz licite possit iudicare aliqē q nō ē subdit ei. Se cūdum iura qlibet sortit forz fm rōem deli cti: sz qñz ille q delinqt nō ē subdit eius ad quē pntet forz illius loci: puta cū ē alterius dioecsis vñ cū ē exēmp. q vñ q aliqz possit iudicare eū q nō ē sibi subdit. Sz ē qd Grego dicit sup illud Deut. 23. Si intraueris segetē. rē. Falcē iudicij mittere nō pōt i eaz rē q vñ alteri eē cōmissa. Rm dō q snia iu dicis ē q̄i quedā p̄ticularis lex i aliq̄ p̄ticulari

ri facto. r io sicut lex guālis d3 h̄re vim coa ctiua: vt pz p phm i. io. etbi. ita etiā r snia iu dicis d3 h̄re vim coactiuaz p quā cōstringat vtracqz pars ad seruādā sniam iudicis: alio gn iudiciū nō eēt efficax. ptātē aut coactiuā nō h3 licite in reb humanis nisi ille q fungi tur publica ptāte: r q ea sūgnit supiores re putant respectu eoz in quos sicut in subdi tos ptātē accipiūt siue hēant ordinarie siue p cōmissionē. r io māifestū ē q nullus p̄t iu dicare aliqē nisi sit aliq̄ mō subdit ei vñ p cōmissionē vñ p ptātē ordiariā. Ad pmū g dō q Daniel accepit ptātē ad iudicādū il los seniores qñi cōmissā ex instinctu diuino qd sūgnit p b qd ibidē d̄r: q suscitauit dñs spm̄ pueri iunioris. Ad scōz dō q i reb hu manis aliq ppa spōte pnt se subycere alioz iudicio qñis nō sint eis supiores: sic pz i bis q cōpromittūt i aliqz arbitros. r inde est q necesse ē arbitriū pena uallari: qz arbitri q n̄ sūt supiores nō h̄nt de se plenā ptātē coher cēdi. sic g r xps ppa spōte h̄iano iudicio se subdidit. Ad tertium dō q eps i cuius dioecsi aliqz delinqt efficit supior ei rōe de licitū ē si sit exēpt nisi forte delinqt i re aliq̄ exēpta: puta i administratōe bonoz alic mo nasterij exēpti: sz si aliqz exēpt cōmittat fur tū ul homicidiū ul aliqd huiusmodi: potest p ordinariū iuste cōdēnari.

Ad secunduz sic pro

cedit. Uidet q iudici nō liceat iudicare v ueritatē quā nouit ppe ea q i cōtrarium ppo nūtur. Dr. n. Deut. 17. Venies ad sacerdo tes leuitici generis r ad iudicē q fuerit illo tē poze qresqz ab eis q iudicabūt tibi iudicij ue ritatē. sz qñqz aliq pponūt v vitatē: sicut cū aliq p falsos testes pbat. g nō licet iudici iudicare fm ea q pponunt r pbant v vitatē quā ipe nouit. Sz i iudicādo d3 diuī no iudicio cōformari: qz dei iudiciū ē: ut d̄r Deut. p. sed iudiciū dei ē fm vitatem: ut d̄r Ro. 2. r Isa. xi. pdicif de xpo. Nō fm iust onē oclor iudicabit: neqz fm auditū auriaz arguet: sed iudicabit i iusticia pauperes r ar guet i egtate p māsuētis t̄re. g iudex nō d3 fz ea q corā ipō pbant sniaz ferre v ea q ipe nouit. Sz d̄circo i iudicio pbatōdes reg runt ut fides fiat iudici de rei vitate. vñ in his q sūt notoria nō regrit iudicialis ordo fm illud. i. ad Thimo. 5. Quorūdā hoium pctā manifesta sūt pcedentia ad iudiciū.